

2. Уменьшение снижения простациклина и увеличения тромбоксана может свидетельствовать о локализации патологического процесса в брюшной полости.
3. Дальнейшее снижение простациклина и увеличение тромбоксана и лактата в крови является прогностическим критерием генерализации гнойно-септического процесса в брюшной полости.

Досліджено вміст простоцикліну і тромбоксану у хворих з гнійно-септичними ускладненнями. З'ясовано, що концентрація простацикліну зменшується в залежності від генералізації інфекційного ускладнення черевної порожнини, концентрація тромбоксану при цьому має протилежну тенденцію.

Ключові слова: простациклін, тромбоксан, гнійно-септичне ускладнення

Were studied the level of prostacyclin and tromboxane in the blood of patients with abdominal sepsis. The level of prostacyclin is decreased depending on the spreading of abdominal sepsis, on the contrary the level of tromboxane is reduced.

Key words: prostacycline, tromboxane, purulent complications.

УДК 616-441-089.5-032:611.2:615.835.3

О.О.Буднюк, О.О.Тарабрін, І.Л.Басенко

ПРЕОКСИГЕНАЦІЯ: ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ МЕТОДІК

Одеський національний медичний університет

Метою роботи була оцінка ефективності різних методик преоксигенациї. В першу групу (n=20) увійшли хворі, яким проводили стандартну преоксигенацию впродовж 3 хвилин зі швидкістю потоку кисню 5л/хв. У другу групу (n=20) увійшли хворі, яким преоксигенацию проводили впродовж 5 хвилин зі швидкістю потоку кисню 10л/хв. Доведена вірогідна ефективність другої методики преоксигенациї.

Ключові слова: преоксигенация, тиреоїдна хірургія.

Мета – оцінити ефективність різних методик преоксигенациї ґрунтуючись на показниках кислотно-лужного стану, насичення артеріальної крові киснем, напруги кисню в артеріальній крові і часу початку десатурації.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ

Нами обстежено 40 хворих жіночої статі у віці від 31 до 56 років, яким планувалось проведення оперативного втручання з приводу вузлового зобу. Дозвіл на проведення дослідження отримано комісією з питань біоетики. Дослідження рівня напруги кисню і вуглекислого газу в артеріальній крові ($\text{PaO}_2, \text{PaCO}_2$) і показники КЛС визначали за допомогою апарату MEDICAEasyStatBloodGas. Для визначення основних параметрів гемодинаміки і саурації використовували поліфункціональний монітор UTAS (UM-300 PatientMonitor). Дослідження газобміну проводилось в три етапи. Перший етап – вихідні дані оксиметрії і PaO_2 , тобто коли хворий дихав повітрям операційної. Другий етап – після проведення різних методів преоксигенациї. Третій етап – час апноє, коли зниження SaO_2 сягало 94-93%. В залежності від методики преоксигенациї хворих було розділено на дві групи. В першу групу (n=20)

увійшли хворі, яким проводилася стандартна преоксигенация: впродовж 3хв зі швидкістю потоку кисню 5л/хв. В другу групу (n=20) увійшли хворі, яким преоксигенацию проводили впродовж 5хв зі швидкістю потоку кисню 10л/хв, причому за останню хвилину хворий робив 6-7 глибоких вдихів. Преоксигенацию проводили через лицьову маску. Статистичну обробку проводили через допомогою статистичної програми «STATSOFTSTATISTICA 6.0».

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

При порівнянні впливу різних методик преоксигенациї на PaO_2 і SpO_2 були отримані наступні результати (таблиця 1). На першому етапі дослідження ми отримали невірогідні дані при порівнянні рівню PaO_2 і SpO_2 . Це можна пояснити тим, що обидві групи були рандомізовані. Після проведення преоксигенациї (2-й етап) у хворих другої групи PaO_2 була вірогідно ($p=0,0002$) вищою в порівнянні з першою групою хворих. При порівнянні рівня SpO_2 на другому етапі її середні значення були одинаковими і статистично не вірогідними ($p>0,05$) в обох групах. Це можна пояснити тим, що рівень PaO_2 на цьому етапі сягав >100 ммрт.ст.. На третьому етапі ми отримали дані, які показали

перевагу другої методики преоксигенациі в порівнянні зі стандартною. В першій групі середні значення PaO_2 і SpO_2 знизилися до $77,3 \pm 6,5$ ммрт.ст. та $94,6 \pm 3,5\%$ відповідно.

У хворих другої групи ці параметри становили $237,6 \pm 78,2$ ммрт.ст. і $98,6 \pm 1,2\%$ відповідно, і були вірогідно вищими ($p=0,0000$ і $p=0,00$ відповідно) (табл. 1).

Це можна пояснити тим, що при застосуванні другої методики преоксигенациі кисневий резерв стає значно вищим ніж при використанні стандартної методики. Вплив методик преоксигенациі на КЛС був таким (табл. 2).

На першому етапі дослідження середні значення показників КЛС були в межах норми. На другому етапі дослідження у хворих другої групи було зафіксовано вірогідне зниження PaCO_2 , внаслідок гіпервентиляції хворого. Зміни рН на цьому етапі хоча і були вірогідними але вони коливались в межах норми. На третьому етапі дослідження ми бачимо в обох групах підвищення рівня PaCO_2 , що можна пояснити накопиченням CO_2 під час апноє. У одного хворого другої групи був відмічений респіраторний ацидоз.

Порівнюючи вплив двох методик преоксигенациі на час десатурації ми отримали переконливі дані на користь другої методики преоксигенациі (табл. 3).

Середній час десатурації у хворих першої і другої групи становив $76,3 \pm 21,3$ с і $118 \pm 6,0$ с відповідно. Отримані дані ще раз підтверджують припущення, що преоксигенациі може збільшувати кисневий резерв організму.

Таким чином, використання преоксигенациі може значно збільшувати кисневий резерв і внаслідок чого підвищувати безпеку хворого під час індукції, інтубації і екстубації.

ВИСНОВКИ

- Преоксигенациі є необхідною складовою перед індукцією та інтубацією трахеї під час анестезіологічного забезпечення оперативних втручань на щитоподібній залозі.
- Безпечний час для інтубації трахеї при застуванні запропонованої методики преоксигенациі є вірогідно вищим і складає 100с, що значно підвищує безпеку хворого.

А.А.Буднюк, О.А.Тарабрин, И.Л.Басенко

ПРЕОКСИГЕНАЦІЯ: ЕФФЕКТИВНОСТЬ РАЗЛИЧНИХ МЕТОДІК

Целью исследования была оценка эффективности различных методик преоксигенации. Обследовано 40 больных с патологией щитовидной железы перед операцией. В первой группе ($n=20$) больным проводилась стандартная Преоксигенация. Во второй группе ($n=20$) больным проводилась преоксигенация в течении 5 минут потоком кислорода 10л/мин. Доказана достоверная эффективность второй методики преоксигенации.

Ключевые слова: преоксигенация, тиреоидная хирургия.

Таблиця 1. Вплив різних методик преоксигенациі на показники доставки кисню

Етапи дослідження	PaO_2 (мм рт.ст.)		p
	Група 1	Група 2	
1-й етап	$84,8 \pm 5,1$	$83,3 \pm 6,7$	$0,06^*$
2-й етап	$198,0 \pm 56,2$	$389,8 \pm 70,8$	$0,0002^*$
3-й етап	$77,3 \pm 6,5$	$237,6 \pm 78,2$	$0,00001^*$
	SpO_2 (%)		
1-й етап	$96,1 \pm 1,2$	$96,5 \pm 1,8$	$>0,05^*$
2-й етап	$99,0 \pm 0,0$	$99,0 \pm 0,0$	$>0,05^*$
3-й етап	$94,6 \pm 3,5$	$98,6 \pm 1,2$	$0,002^*$

Примітка: * - віпорівнянні з першою групою.

Таблиця 2. Вплив різних методів преоксигенациі на кислотно-лужний стан

Етапи дослідження	PaO_2 (мм рт.ст.)		p
	Група 1	Група 2	
1-й етап	$37,3 \pm 2,9$	$37,0 \pm 2,7$	$>0,05^*$
2-й етап	$38,5 \pm 4,9$	$33,4 \pm 4,9$	$0,02^*$
3-й етап	$48,9 \pm 2,0$	$46,7 \pm 5,3$	$>0,05^*$
	pH		
1-й етап	$7,41 \pm 0,03$	$7,40 \pm 0,03$	$>0,05^*$
2-й етап	$7,38 \pm 0,03$	$7,43 \pm 0,03$	$0,01^*$
3-й етап	$7,35 \pm 0,02$	$7,32 \pm 0,03$	$>0,05^*$

Примітка: * - віпорівнянні з першою групою

Таблиця 3. Вплив методик преоксигенациі на час десатурації

Групи	Час десатурації, сек.					p
	M±m	CI (95%)	Minimum	Maximum	Moda	
1 група	$76,3 \pm 21,3$	$62,0-90,7$	45	100	100	
2 група	$118 \pm 6,0$	$114,1-122,2$	100	120	120	$0,0001^*$

Примітка: * - віпорівнянні з першою групою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Бараш Г.Д., Култєн Б.Ф., Стейншис П.И. Клиническая анестезиология. Мед.лит., 2006, с. 184-188.
- Ревер Н. Атлас по анестезиологии /Пер. с нем. М.: МЕДпресс-информ, 2009, с. 126-135.
- Hirsch J., Fuhrer I., Kuhly P. Preoxygenation: a comparison of three different breathing systems. Br J Anesth, 2001; 87: 928-31.

A.A.Budnyuk, O.A.Tarabrin, I.L.Basenko

PREOXYGENATION: THE EFFECTIVENESS OF DIFFERENT METHODS

The aim of the study was to evaluate the effectiveness of different methods of preoxygenation. The study was conducted on 40 adult patients before thyroid gland surgery. In Group I (n=20) patients underwent traditional method of preoxygenation within three minutes of tidal volume breathing using oxygen flow of 5 Lmin⁻¹. Group II (n=20) patients were requested to take breathing in five minutes at oxygen flow of 10 Lmin⁻¹. Prove the truthfulness of the effectiveness of the second method of preoxygenation.

Key words: preoxygenation, thyroid surgery.

УДК: 617.55-089.5-031.83-009.7-037-092.6

С.М.Бишовець

ПОРІВНЯННЯ ОЧІКУВАНОГО ТА ВІДЧУТОГО БОЛЮ ПРИ ВИКОНАННІ СПІНАЛЬНОЇ АНЕСТЕЗІЇ ДЛЯ ЗНЕБОЛЮВАННЯ АБДОМІНАЛЬНИХ ХІРУРГІЧНИХ ВТРУЧАНЬ

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, Київ

Досліджено 37 пацієнтів (вік – 55,4±2,4 років, маса тіла – 81,7±2,3 кг, індекс маси тіла – 30,3±1,1 кг/м², I-IIASA), яких оперували в плановому порядку під спінальною анестезією без премедикації. Хворі очікували 2,1 рази (р<0,001) біль сильній біль від пункції спинномозкового каналу, ніж були реальні бальові відчуття, які виникли під час цієї маніпуляції (60,2±19,8 мм проти 28,3±24,0 мм за ВАШ).

Ключові слова: спінальна анестезія.

Природа вклала почуття остраху в усе живе для збереження життя та його суті, для запобігання й відсторонення всього небезпечного. Однак, природа не спромоглася дотриматися необхідної міри: до рятівного остраху вона завжди домішувала страх марний та зайвий; якщо можливо було би бачити, що відбувається всередині істот, ми відкрили би, що все, а особливо люди, повні панічного страху.

Бекон Веруламський «De sapientia veterum, VI» [3]

Характерна ознака панічного страху полягає в тому, що людина не розуміє чітко його причин. Вона їх швидше передбачає, ніж знає, і в крайньому випадку за причину страху видає сам страх [3]. Очікування пацієнтами можливих проблем, особливо пов'язаних з болем, призводить до нейровегетативних розладів [1]. Актуальним залишається відомий афоризм M. Ramsey: «Інтенсивна терапія свідомості також важлива, як інтенсивна терапія інших органів та систем» [2].

Співставлення очікуваного та відчутого болю від інтервенції до спинномозкового каналу для знеболювання методом спінальної анестезії (СА) абдомінальних хірургічних втручань у хворих українських шпиталів є невизначенім.

Мета: визначити та порівняти інтенсивність прогнозованого й відчутого болю при виконанні СА для знеболювання абдомінальних хірургічних операцій.

МАТЕРІАЛ І МЕТОДИ

Досліджено в Київській обласній клінічній лікарні, після отримання інформованої згоди, 37 пацієнтів (28 жінок і 9 чоловіків) з фізичними параметрами: вік – 55,4±2,4 років, маса тіла (МТ) – 81,7±2,3 кг, індекс маси тіла – 30,3±1,1 кг/м², фізичний статус – I-III клас ASA;

які мали «досвід ін’єкцій», але СА їм виконувалась вперше в житті. Спектр захворювань, з приводу яких оперували хворих в плановому порядку: жовчнокам’яна хвороба (31 пацієнт), грижі передньої черевної стінки (6 хворих). Середня тривалість оперативних втручань – 88±10 хвилин. СА виконували у положенні «на боці» на рівні L₂-L₃ голками діаметрами G 22, 24 системи «BallPen» (Rüsch, Німеччина) з застосуванням інтрод’юсера. Для локальної анестезії використовували 1 мл 2% розчину лідокаїну. Оцінка болю проводилася за допомогою 100 мм візуальної аналогової шкали (ВАШ) болю [4]. Час інтер’ю був наступний: о 1700 в день, напередодні операції (очікуваний біль); через 10 хвилин після виконання СА (відчутий біль).

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Після роз’яснювальної бесіди про техніку знеболювання під час операції (проводив один і той же анестезіолог) пацієнти, без будь-якої медикаментозної корекції, оцінили можливий біль при лумбальній пункції в 60,2±19,8 мм за ВАШ. Після виконання СА хворі визначили рівень відчутого болю в 28,3±24,0 мм за ВАШ. Результати статистично достовірні (р<0,001).